

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Арча муниципаль берәмлеге
Арча шәһәре
Башкарма комитеты
422000, ТР, Арча ш., майдан Советы, 27
тел. 3-15-25, 3-12-35

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Арча муниципаль берәмлеге
Арча шәһәре
Башкарма комитеты
422000, ТР, Арча ш., майдан Советы, 27
тел. 3-15-25, 3-12-35

КАРАР

« 11 » апрель 2022 ел

№ 46

Арча муниципаль районы “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге территориясендә жәмәгать зиратларының эш тәртибен һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен раслау турында

Арча районы прокуратурасы 14 гыйнвар 2022 ел, №02-08-02/1-2022 күрсәтмәсе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, «Жирләү һәм жирләү эше турында» Федераль закон, Россия Федерациясе Баш дөүләт санитар табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 3 номерлы карары белән расланган "Шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчәргә яраклы суга һәм халыкны эчәргә яраклы су белән тәмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарынан файдалануга, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактика) чаралар оештыру һәм үткәргүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр" СанПиН 2.1.3684-21 һәм санитар нормалар нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Арча шәһәре башкарма комитеты карар бирә:

1. Арча муниципаль районы “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге территориясендә жәмәгать зиратларының эш тәртибен расларга (1нче кушымта).
2. Арча муниципаль районы “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен расларга (2 нче кушымта).
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) һәм “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Арча шәһәре башкарма
комитеты житәкчесе

Р.Ф.Касыймов

Арча муниципаль районы “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге территориясендә жәмәгать зиратларының эш тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1.Жәмәгать зиратларының эш тәртибе (алга таба - Тәртип) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнә. «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирлек территориясендә аның вафатыннан соң һәр кешегә, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, әлеге Кагыйдәләр нигезендә мәетне (жәсәден) күмү өчен бушлай жир кишәрлеге бирү гарантияләнә.

1.2.Гражданнар жирләүне мөстәкыйль рәвештә оештыралар, ул турыда Арча шәһәре башкарма комитетына хәбәр итәләр.

1.3.Зиратны карап тоту, төзекләндерү һәм реконструкцияләү эшләрен Арча шәһәре башкарма комитеты башкара.

2.Жирләү тәртибе

2.1.Жирләү - кеше үлгәннән соң гәүдәсен (жәсәден) жиргә күмү буенча аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып һәм санитария таләпләренә һәм башка таләпләргә каршы килми торган горөф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендәгә йола чаралары.

2.2.Үлгән (вафат булган) кешене шәһәр жирлеге территориясендә жәмәгать зиратларында күмү түбәндәгә жәмәгать зиратларында башкарыла:

- Арча ш. «Рус зираты» (православ);
- Арча ш. «Татар зираты» (мөселман);
- Арча ш. «Котернас» (мөселман);
- Купербаш ав. (мөселман);
- Зур Бирәзә ав. (мөселман);
- Иске Айван ав. (мөселман);
- Төбәк-Чокырча ав. (православ).

2.3.Мәрхүмне жирләү бу эшне үз өстенә алган зат тарафыннан паспортын яисә шәхесен таныклый торган башка документны күрсәтеп, ЗАГС органнары биргән үлем турында таныклык нигезендә башкарыла.

2.4.Жәмәгать зиратларында жирләү дин, хәрби, башка гореф-гадәтләрне, гореф-гадәтләрне исәпкә алып башкарылырга мөмкин. Жәмәгать зиратларда ялгыз, тугандаш жирләү өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналары) каралган. Жирләүнең башка төрләре каралмаган.

2.5.Мәрхүмне жирләү өчен жәмәгать зиратлары территорияләрендә бушлай бирелә торган жир кишәрлеге күләме жирле үзидарә органы тарафыннан вафат булган затның ирен (хатынын) яки якын туганын әлеге кишәрлектә жирләүгә гарантия бирә торган итеп билгеләнә.

2.6.Мәетне жирләү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлеге күләме:

Күмү төре	Озынлыгы,	Киңлеге, м	Мәйдан кв. м
Ялгыз кабер	3,5	2,0	7,0
Туганнар каберлеге	3,5	4,0	14,0
Көл салынган урнаны күмү өчен	0,8	1,1	0,88
Гаилә каберлекләре	3,5	8,0	28,0

Ялгыз каберлекләр-ялгыз гражданның, аларны күмгәндә хатыны (ире), якыннары (балалары, әти-әниләре, уллыкка алынган балалары, бертуганнары, оныклары, әби-бабалары), башка туганнары, үлгән (вафат булган) затның законлы вәкилләре яисә үлгән (вафат булган) кешене жирләүне үз өстенә алган башка затлар (алга таба - – жирләү бурычын үз өстенә алган зат) туганнар яки гаилә каберлеге булдыру турында хәбәр итмәгән гражданның, шулай ук шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән яки туганнары булмаган гражданның, яки алар тарафыннан мәрхүмне жирләү мөмкинлеге булмаган затларны күмү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә түләүсез бирелә торган жирләү урыннары.

Туганнар каберлеге -шул ук урында мәрхүмнең хатынын (ире) яки якын туганын күмүне гарантияли торган мәрхүмне жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирләү урыннары Туганнар каберлеге урыннары мәетне жирләгәндә, ягъни туганнар каберлеге өчен урын бирү турында гариза белән Башкарма комитетка мөрәҗәгать иткән көнне бирелә.

Гаилә (ыруг) каберлеге - өч һәм аннан да күбрәк үлгән туганнары жирләү урыннары.

2.7. Каберләр арасы озын яктан 1 метрдан, кыска яктан - 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш. Кабернең озынлыгы - 2,0 м, киңлеге - 1,0 м, тирәнлеге - 1,5 м булырга тиеш. Үлгән балаларны күмгәндә каберләрнең зурлыгы тиешенчә киметелергә мөмкин.

3. Кабер өсте корылмаларын урнаштыру һәм аларны карап тоту

3.1.Зиратта кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) һәм

чардуганнарны урнаштыру бирелгән урыннар чикләрендә генә рөхсәт ителә. Куела торган кабер ташлары һәм чардуганнарның каберлек читеннән күрше каберлекләр өстенә чыгып торган урыннары булырга тиеш түгел. Кабер өстендәге ташның биеклегә 2 метрдан, чардуганның 1 метрдан артмаска тиеш.

3.2. Кабер өстендәге һәйкәлләр (кабер ташлары) бу урында чыннан да күмелгән затлар турындагы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

3.3. Кабер өстендәге корымалардан (кабер ташларыннан) һәм чардуганнардан файдалану срогы чикләнми, моңа кешеләрнең сәламәтлегенә, күрше жирләү урыннарының сакланышын тәэмин итүгә куркыныч яный торан тузган объектлар керми.

3.4. Кабер өсте корымалары төзелеш нормаларының һәм кагыйдәләренең тиешле таләпләрен үтәп урнаштырыла.

3.5. Гражданнар (оешмалар) куйган кабер ташлары (һәйкәлләр, чәчәклекләр һ.б.) аларның милке булып тора.

3.6. Шәһәр жирлегә башкарма комитеты кабер өсте корымалары өчен матди җаваплылык тотмый.

3.7. Кабер өсте корымалары, каберлекне карап тоту һәм жирләү турында белешмәләр булмаганда, каберлек законда билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип танылырга мөмкин.

4. Зират эше кагыйдәләре

4.1. Зират көн саен килеп йөрү өчен ачык.

4.2. Зиратта жирләү эшләре көн саен 10.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр башкарыла.

4.3. Зират территориясендә килүчеләр җәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

4.4. Зиратка килүчеләр түбәндәге хокукларга ия:

- әлеге тәртип нигезендә таш һәм чардуган куярга;
- кабер өстенә чәчәкләр утыртырга;
- гамәлдәге законнарда каралган башка хокукларга.

4.5. Зират территориясендә килүчеләргә түбәндәгеләр тыела:

- шәһәр жирлегә башкарма комитетына гражданлык хәле актларын рәсмиләштерү органнары тарафыннан бирелгән үлем турында таныклык яисә медицина учреждениесе тарафыннан бирелгән билгеләнгән формадагы документны күрсәтмичә генә күмүне үз белдеге белән башкарырга;

- зиратта ташларны, жиһазларны бозарга, территорияне чүпләргә;
- яшел утыртмаларны кисәргә, чәчәкләрне өзәргә, такыяларны җыярга;
- этләр йөртергә, йорт хайваннарын көтәргә, кош-корт тотарга, җиләк-җимеш, гөмбә җыярга;

- грунт казырга һәм төзелеш материаллары запасларын калдырырга;

- жирләү өчен бирелгән жирләрдән тыш, үз белдеге белән жирләү рөхсәт ителми. Мондый гамәлләр кылган затларга әйләнә-тирә мохиткә зыян китерә

торган гамәлләр өчен гамәлдәге законнар чаралары кулланыла;

-зират территориясенең жәмәгать тәртибен һәм чисталыгын боза торган башка гамәлләр башкарырга.

4.6.Әлеге Тәртипне бозган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы булалар.

Арча муниципаль районы “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре

Әлеге жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) 2003 елның 06 октябрдәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы, «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә авыл жирлегендә жирләү урыннарын тиешенчә саклауны тәмин итү, зиратларны карап тоту буенча санитария һәм экология таләпләрен үтәү максатыннан эшләнә.

1.Зират кишәрлеген һәм территориясен урнаштыруга таләпләр

1.1 Зират территориясе, жирләү ысулының нинди булуына карамастан, түбәндәге функциональ зоналарга бүленә:

-керү;

-жирләү;

-зират периметры буйлап саклагыч (яшел) зона.

1.2 Жирләү зонасы зиратның төп функциональ өлеше булып тора. Жәмәгать зиратларында ялгыз кабер, туганнар каберлеге, гаилә каберлеге һәм мемориаль корылмалар өчен урыннар, шулай ук шәхесләре ачыкланмаган мәрхүмнәрне жирләү өчен урыннар карала.

2.Жирләү урыннарын жиһазлау һәм яшелләндерү

2.1.Жирләү урыннарын яшелләндерү һәм төзекләндерү гамәлдәге нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә башкарылырга тиеш.

2.2.Жирләү урыннарын төзекләндерү, грунт эшләре булган агачларны, куакларны һәм үсемлекләрне максимал саклап калу юлы белән башкарылырга тиеш.

3. Жирләү урынын карап тоту

3.1.Шәһәр жирлеге территориясендә жирләү урыннарын (зиратларны) карап тоту авыл жирлеге башкарма комитетына йөкләнә.

3.2.Шәһәр жирлеге башкарма комитеты түбәндәгеләрне тәмин итәргә тиеш:

-жирләү өчен жир кишәрлеген бүлөп бирүнең билгеләнгән нормасын үтәү;

-инженерлык жиһазларының, коймаларның, юлларның, зиратларның төзек

хэлдэ тотылууы һәм аларны ремонтлау;

-зират территориясен яшеллэндөрү, яшел үсентеләрне карау һәм яңарту;

-зират территориясен системалы жыештыру һәм чүп-чарны вакытында чыгару;

-янгын куркынычсызлыгы кагыйдэләрен үтәү;

-санитария нормаларын һәм кагыйдэләрен үтәү;

-чүп-чар жыю өчен контейнер майданчыкларын төзеклэндөрү;

4. Жирләү урыннарына күзәтчелек итү һәм әлеге Тәртип кагыйдэләрен бозган өчен жаваплылык

4.1.Әлеге Кагыйдэләрнең үтәлешен тикшереп торуну түбәндәгеләр гамәлгә ашыра:

- шәһәр жирлегә башкарма комитеты;

- гамәлдәге Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда башка хезмәтләр.

4.2. Әлеге Кагыйдэләрне бозуда, шулай ук кабердәге предметларны (табут) һәм ритуаль атрибутларны урлауда гаепле затлар Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары нигезендә жаваплылыкка тартылалар.